

Polska wobec Europejskiej Polityki Energetyczno - Klimatycznej

Prof. Krzysztof Źmijewski
Sekretarz Generalny
Spółecznej Rady ds.
Rozwoju Gospodarki
Niskoemisyjnej

Power Ring
14 grudnia 2012
Warszawa

Stanowisko Polski wobec (EU-ETS)

Nadrzędny cel:

- działanie na rzecz globalnej skuteczności w ochronie klimatu

Ostrzeżenie:

- zaostrzenie ETS może mieć odwrotny skutek do zamierzonego i skutkować ucieczką emisji poza Europę

Jeżeli KE zapoczątkuje w nieodległej przyszłości przegląd polityki klimatycznej, to Polska będzie w nim aktywnie uczestniczyć.

[illegible]

Należy:

- Podjąć decyzję dotyczącą wniosków derogacyjnych zgodnie z Art. 10c (Dyrektywy ETS) – niestety jest to już nieaktualne uznano, że budowa elektrowni gazowych nie jest dywersyfikacją Sektora;
- Opublikować wytyczne dot. stosowania Art. 24a (Dyrektywy ETS), chodzi o słynne *community level projects* znane też jako *domestic offset* – to blokuje osobiście Komisarz C. Hedegaard;

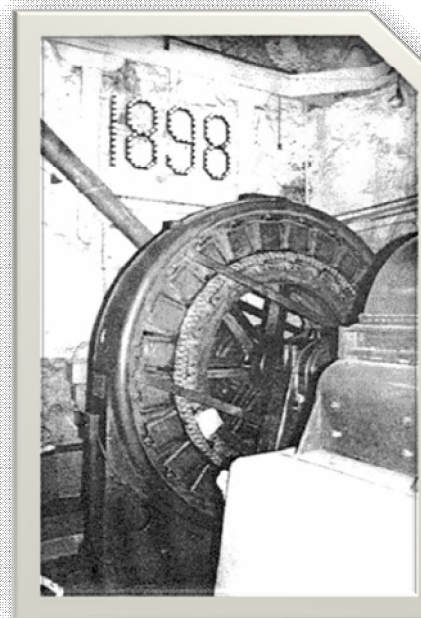

**Tylko pełne wdrożenie Dyrektywy zapewni
wywiązanie się z założonych celów redukcyjnych.**

Polskie problemy:

1/2

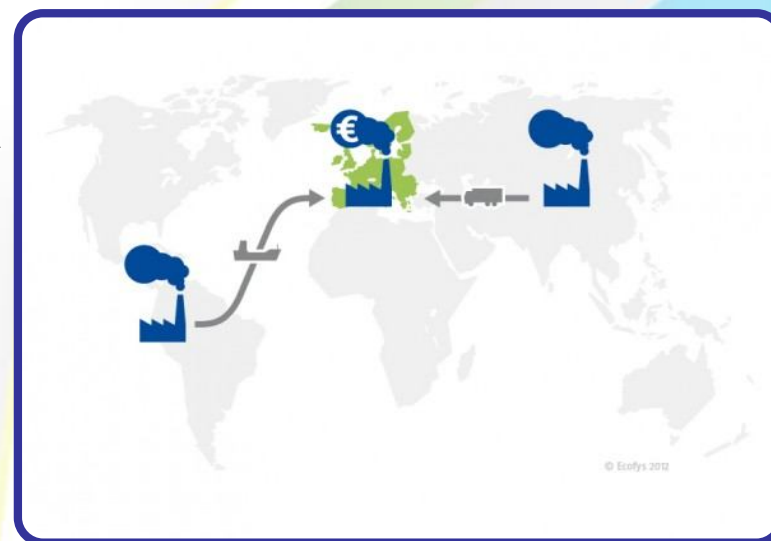
- Wysoki stopień zużycia technicznego infrastruktury – średnio 75%
- Słabość topologiczna infrastruktury – jest rzadka i otwarta
- Brak zdolności kredytowych i źródeł finansowania – brak wsparcia ze strony pomocy publicznej
- Inwestycje *versus*. ochrona środowiska – utrudnienia realizacyjne (Natura 2000 etc.)
- Luka w bilansie energetycznym od 2016 – konieczność wyłączenia 5 000 MW z Dyrektywy LCP.

Polskie problemy:

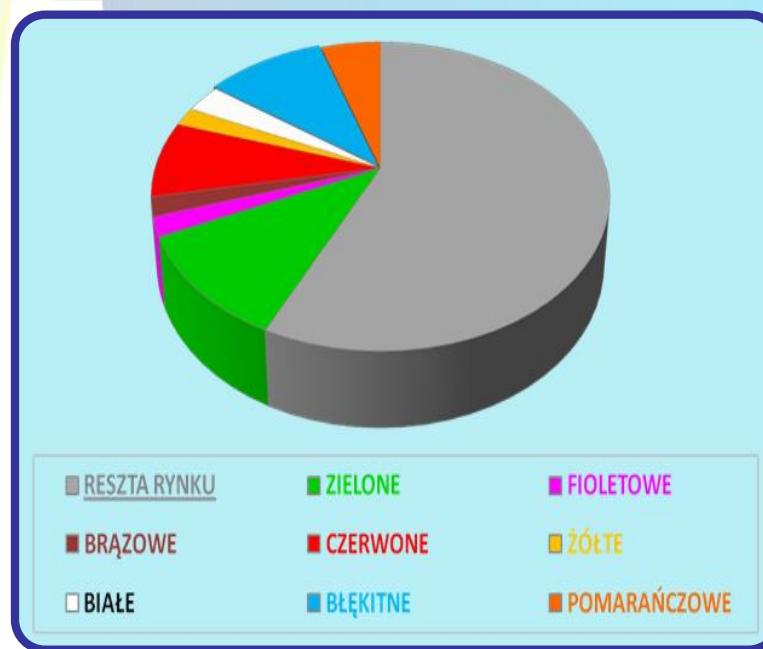
2/2

- Koszty CO₂ –
wysoki poziom zakupów z zagranicy ~33%
- Wzrost kosztów –
inwestycje + emisje = energia
- Utrata konkurencyjności
- Emigracja przemysłu –
tzw. *carbon leakage*
- Koszty społeczne
i demograficzne – a w rezultacie i polityczne

Polskie osiągnięcia: 1/2

- ▶ Od 1988 zredukowaliśmy poziom emisji o ponad 30% – pięć razy więcej niż oczekiwane 6%
- ▶ Od 1990 podwoiliśmy efektywność energetyczną
- ▶ Emisja na głowę mieszkańca nie jest wyższa od średniej europejskiej
- ▶ W 1999 rozpoczęliśmy Program Termomodernizacji – do chwili obecnej wykonano inwestycje na ponad 2 mld €
- ▶ Od 2005 został wdrożony system Zielonych Certyfikatów dot. źródeł odnawialnych
- ▶ Od 2007 został wdrożony system Czerwonych Certyfikatów dot. kogeneracji.

Polskie osiągnięcia: 2/2

- ▶ W 2012 uruchomiony został system wspierania budynków energooszczędnych i pasywnych (80 mln €)
- ▶ W 2012 uruchomiony zostanie system wspierania energooszczędnego oświetlenia i niskoemisyjnego transportu (na początek 40 mln € dotacji i prawie 50 mln € pożyczki)
- ▶ Od 2013 uruchamiany jest system Białych Certyfikatów dot. efektywności energetycznej
- ▶ Od 2013 ma być uruchomiony system wspierania energetyki prosumenckiej.

Polskie plany, czyli NPRGN

► Razem kilkaset obszarów działania w 11 sektorach gospodarki.

- Budownictwo
- Energetyka
- Transport
- Przemysł
- Handel i usługi
- Gospodarstwa domowe
- Leśnictwo
- Rolnictwo i rybołówstwo
- Odpady
- Administracja państwowa
- Dialog społeczny i edukacja

Polskie plany, czyli NPRGN

- ▶ Niskoemisyjna energetyka (propozycja Społecznej Rady)
 - **2000 MW** z poprawy efektywności energetycznej
 - **2000 MW** z zagranicy
 - **2000 MW** z energetyki prosumenckiej
 - **500 MW** źródła regulacyjno-szczytowe
 - **1500 MW** z kogeneryzacji ciepłowni do 2016.
- ▶ Termomodernizacja budynków
- ▶ Budynki niemal zero-energetyczne (pasywne)
- ▶ Transport niskoemisyjny
- ▶ Energooszczędne oświetlenie
- ▶ Nowe innowacyjne technologie do roku 2020

Polski program wymaga:

- **legislacji** (odblokowania możliwości),
- **technologii** (rozwoju krajowego potencjału),
- **logistyki** (rozwoju zaplecza instalacyjno-serwisowego),
- **finansów** (uruchomienia mechanizmów wsparcia).
- **informacji** (rozwoju zaplecza informacyjno-konsultacyjnego) oraz
- **edukacji** (podniesienia poziomu świadomości społecznej)

Polska pragnie osiągnąć:

- ☐ Poprawę efektywności energetycznej;
- ☐ Zwiększenie konkurencyjności gospodarki;
- ☐ Modernizację infrastruktury;
- ☐ Dywersyfikację dostaw paliw;
- ☐ Zmniejszenie konsumpcji energii
- ☐ Redukcję emisji, także w wymiarze globalnym.

Trudne pytanie:

Polska zadaje sobie pytanie, w jakim zakresie i w jakim stopniu Unia pomaga Polsce rozwiązać swoje (nie w pełni zawinione^[1]) problemy, a w jakim je ignoruje. I czy skala uzyskiwanego wsparcia i sympatii jest podobna np. do tej, którą otrzymuje kolebka europejskiej kultury?

[1] Nie jest winą Polski Jałta i Poczdam, a także posiadanie węgla a nie górskich rzek lub gazu

Konieczność zmiany kursu:

Zapaść cen na rynku uprawnień do emisji, spowodowana przez nadpodaż wywołaną recesją;

- ❖ Praktyczne odrzucenie przez świat przywództwa Europy (i proponowanego przez nią modelu) w dialogu klimatycznym, maskowane odwlekaniem decyzji w nieskończoność;
- ❖ Narastające zjawisko *carbon leakage* (nazywane też *overseas outsourcing'iem*), przekładające się na rosnące bezrobocie;
- ❖ Zbyt wolna redukcja emisji (tzn. jej wzrost) w sektorze transportu;
- ❖ Zbyt wolna poprawa efektywności energetycznej;
- ❖ Ciągły wzrost emisji światowej.

Co Polska proponuje Europie?

- Analizowanie wszystkich mechanizmów redukcji emisji w kontekście globalnym;
- Nieodwołalne stosowanie zasad trwałego, zrównoważonego rozwoju;
- Przeniesienie środka ciężkości systemu z produkcji na konsumpcję;
- Wprowadzenie mechanizmów regulacji w systemie EU-ETS (*floor & ceiling*);
- Uruchomienie mechanizmów *Domestic Offset Projects (Community Level Projects)*;
- Konsekwentne obejmowanie systemem EU-ETS kolejnych obszarów gospodarki poczynając od transportu;
- Konsekwentne rozszerzenie EU-ETS na państwa sąsiednie, aby osłabić wyciek emisji i ustabilizować system;
- Wprowadzenie benchmarków paliwowych w miejsce sektorowych.

Co Polska proponuje Europie?

Większość powyższych propozycji powinna (teoretycznie) być przyjęta bez sprzeciwu, szczególnie w świetle dotychczasowych doświadczeń (być może z wyjątkiem tezy ostatniej – nie do zaakceptowania przez ortodoksów).

Co Polska proponuje Europie?

Niektóre, wymienione tu rozwiązania, były proponowane przez Polskę już w 2008 roku i zostały odrzucone, niestety bez wnikliwej dyskusji. Warto postawić pytania:

- **Dlaczego?**
- **Czy słusznie?**
- **I czy nie warto do nich powrócić?**

Polsko-europejska współpraca

- ❑ Instalacje energetyki prosumenckiej;
- ❑ Kogeneracja, mikrokogeneracja, biokogeneracja;
- ❑ Technologie budownictwa pasywnego;
- ❑ Software i hardware dla sieci inteligentnych;
- ❑ Masowy transport niskoemisyjny;
- ❑ Samochód elektryczny;
- ❑ Inteligentne oświetlenie;
- ❑ Baltic rail;
- ❑ Połączenia transgraniczne - interkonektory;
- ❑ Magazyny gazu;
- ❑ Wspólne projekty R+D;
- ❑ Wspólne projekty implementacyjne (inwestycje);
- ❑ Współpraca na forum Unii Europejskiej;
- ❑ Współpraca na forum UNFCCC (post-Kioto);

Domestic Offset Projects (DOP)

Projekty tworzące uprawnienia do emisji GHG, które mogą być wykorzystane do wypełnienia zobowiązań nabywcy – dobrowolnych lub przymusowych – do redukcji lub kompensacji emisji, w sytuacji, gdy projekt i nabywca zlokalizowani są w tym samym kraju (szerzej: w tym samym regionie, np. UE).

Rozumie się, że projekty DOP realizowane są na obszarze odpowiadającym systemowi cap&trade (np. EU-ETS). DOP jest tym dla EU-ETS czym CDM dla protokołu Kioto (IET).

Jedyny korzystny dla Polski – i dla Unii – scenariusz rozpatrywany przez Bank Światowy to „**elastyczny handel i offset**” (***flexible trading & offset***), który umożliwia elastyczne przenoszenie redukcji emisji pomiędzy sektorami ETS i non-ETS oraz poza Unię (wolniej spada redukcja w Europie ale rośnie redukcja poza nią).

Prawie nie spada tu PKB (0,28% PL i 0,08% EU) i prawie nie spada zatrudnienie (0,10% PL i 0,03% EU)!

Dziękuję za uwagę

Krzysztof Żmijewski
prof. PW

Sekretarz Generalny
Społecznej Rady ds.
Rozwoju Gospodarki
Niskoemisyjnej

Mecenas Społecznej Rady ds. Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej

fundacja
POLSKA MIEDŹ

**Patron of the Public Board for The Development of Low-
Emission Economy**